

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Георги Иванов Митов, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки“

член на научното жури в конкурса на Нов български университет за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право (Наказателно право и Наказателно право на ЕС), обявен в Държавен вестник, брой 83 от 22 октомври 2019 г.

Уважаеми членове на научното жури,

Единствен кандидат в обявения конкурс за академичната длъжност „доцент“ е гл. ас. д-р Ралица Светлозарова Костадинова.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

От представената в конкурсната документация справка самооценка се установява, че гл. ас. д-р Ралица Светлозарова Костадинова е изпълнила минималните национални изисквания и задължителните условия на Нов български университет за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Общо кандидатът набира 1 330 точки.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

А) Оценка на представения монографичен труд за участие в конкурса – Условното осъждане по българското наказателно право. С.: Издателство на НБУ, 2019, 280 с. ISBN 978-619-233-068-2.

Възложено ми е от научното жури да рецензирам труда в рамките на становище и затова ще се ограничи само до обща оценка и посочване на неговите основни приноси и съответствието на изтъкнатите от кандидата в справката приноси и отразеното в монографията.

1. Избраната тема на изследването е изключително актуална поради широкото приложение в практиката на съдилищата на условното освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание (условното осъждане). Това налага теоретично осветляване и изясняване на същността и особеностите на този институт. Липсата на цялостно теоретична разработка прави трудът особено полезен за теорията и практиката. Това е самостоятелен принос и ще допринесе за попълване на тази празнота в правната ни литература. Направените изводи ще подпомогнат и разрешаването на някои

сложни практически проблеми, свързани със спорове и неясноти в правоприлагането. Това придава на изследването и практическа значимост.

2. Представената монография е с обем от 280 страници, включително съдържание, списък на съкращенията, приложения и списък на цитираната литература. Библиографската справка съдържа 205 публикации – 172 на кирилица и 33 на латиница. Бележките под линия са 603.

Книгата е структурирана в увод, четири глави, заключение, 7 приложения, списък на цитираната литература, както и резюме и съдържание на английски език. Изложението е класическо – всяка глава е разделена на параграфи, в които тематично са обособени въпросите, свързани с предмета на изследването. Те са разделени на самостоятелни части, които са обозначени с цифри. В края на всяка глава са обобщени направените изводи от анализа на съответните проблеми в нея.

3. В съдържателно отношение трудът е правилно и логично подреден, като отделните части са съразмерни и разгледаните въпроси са последователно изложени.

а) В увода авторът аргументира актуалността на темата, формулира научните задачи пред изследването и посочва структурата на изложението.

б) Първата глава е посветена на историко-правното развитие на института на условното осъждане в Европа и в България. Обособени са отделните етапи от неговото развитие.

Изяснена е правната същност на института на условно осъждане в българското наказателно право като вид отложено изпълнение на наказанието лишаване от свобода, при което осъденото лице се поставя в режим на изпитание за определен период от време.

Направена е съпоставка на разглеждания институт с други форми на условно или безусловно освобождаване от изтърпяване на наложеното наказание и възможността за възпитателно въздействие върху осъденото лице.

в) В глава втора са разгледани предпоставките за условно осъждане. След класифициране на групите предпоставки авторът анализира вида и размера на наложеното наказание, съдебното минало на деца като предпоставка за отлагане на изпълнението на наказанието и възможността за постигане на целите на наказанието – специалната превенция върху осъденото лице.

За изследването в тази част и аргументиране на направените предложения за усъвършенстване на правната регламентация е използвана богатата съдебна практика по тези въпроси и задълбочен сравнителноправен анализ на чуждо законодателство.

г) Глава трета е посветена на режима на условното осъждане. Авторът въвежда и обосновава съдържанието на понятието „режим на условното осъждане“ като обозначава на изпитателния срок, за който се отлага

изпълнението на наложеното наказание, неговата продължителност, съдържанието на дейностите, които се извършват в този период от време и последиците от неизпълнението им или извършването на ново престъпление. Това може да бъде посочено като самостоятелен теоретичен принос.

д) Интересен ракурс на изследването придава глава четвърта. В нея се разглеждат въпросите, свързани с трансфера на пробационни мерки по време на условно осъждане в Европейския съюз.

4. В допълнение на казаните по-напред приноси моменти може да се посочи още, че споделям посочените от кандидата приноси в представената справка. Те отразяват точно постигнатите резултати и обобщения в отделните части на монографията.

Изследването показва продължително научно търсене и усилие на базата на задълбочено познаване на научната проблематика, обхващането на българска и чужда правна литература и значителна по обем съдебна практика. В резултат на това авторът е достигнал до оригинални и обосновани научни изводи и обобщения и е успял да изгради цялостен и всеобхватен модел на условното осъждане и да направи много предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на разглеждания институт. Част от тези предложения могат да бъдат напълно подкрепени, а други са спорни и заслужават по-аргументирано и комплексно осмисляне на ефекта от съответната промяна.

Анализът и научните изводи имат значение не само за обогатяване на теорията, но и служат за подпомагане на нормотворчеството и правоприлагането в практиката на съдебните органи и пробационните служби.

Работата е четивна, правилно структурирана и това я прави лесна за ползване. Поддържаните становища са обосновани и изразяват авторската позиция. Полемиката е коректна и научно издържана, като авторът убедително защитава застъпените становища и аргументирано, с необходимия академизъм, критикува определени тези в научната литература. Коректно са цитирани библиографските източници – изчерпателно са посочени публикациите на други автори по темата и реално са използвани цитираните публикации за аргументиране на изложените тези и становища.

Б) Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“.

Кандидатът е представил 1 студия (публикувана в чужбина), учебно помагало в съавторство, което е претърпяло четири издания и 26 статии, които са посветени на въпроси, различни от темата на дисертационния ѝ труд.

В тях по несъмнен начин проличава широкия кръг на научни интереси на гл. ас. д-р Ралица Костадинова и задълбочения подход при изследването на различни въпроси от теорията и практиката на наказателното право.

В) В представената справка за цитиране от други автори научните публикации и изследвания са посочени 26 цитирания в наша и чужда научна литература.

III. Учебна и преподавателска дейност

През 2001 г. Ралица Костадинова започва работа в Нов български университет след спечелен конкурс за „асистент“ по наказателно право. Преминава постепенно през академичните длъжности „старши“ и „главен асистент“.

За това време води аудиторни и извънаудиторни курсове в магистърска програма Право и други програми в Нов български университет. Изпълнява всички критерии на Нов български университет за преподавателска натовареност.

След придобиване на образователна и научна степен доктор по наказателно право през октомври 2011 г. участва активно в усъвършенстване на програмите като предлага и разработва нови курсове в департамент Право и департамент Национална и международна сигурност на Нов български университет в областта на правото и противодействието на престъпността.

През 2015 година въвежда курса Наказателно право на Европейския съюз, който се преподава и понастоящем като избираема дисциплина.

Всички курсове на гл. ас. д-р Ралица Костадинова са обезпечени с учебни материали посредством платформата Moodle НБУ. За всеки курс има качен презентационен материал с подробно съдържание, линкове, допълнителни материали, съобразени с изискванията на Нов български университет. Съавтор е на учебното помагало „Наказателно право в схеми и определения“.

Ръководител на кръжока по наказателно право.

IV. Административна и обществена дейност

Гл. ас. д-р Ралица Костадинова се занимава с административна дейност в Нов български университет като Директор на програма Право през период от 10 години. Била е член на Комисия по акредитация към Магистърски факултет през период от 5 години и член Библиотечен съвет на НБУ.

От 2013 е Член на Българската асоциация по криминология.

От 2018 г. е главен редактор на Юридическо списание на Нов български университет (Law Journal of NBU). Създател и член на редакционната колегия на Юридическо списание на НБУ (Law Journal of NBU) и член на редакционната колегия на „Studies in the field of law and politics. Miscellanies“, издание на Факултета по право, администрация и икономика на Kujawy and Pomorze University in Bydgoszcz.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам Ралица Костадинова още от студентските ѝ години. Още тогава тя се отличаваше със своята упоритост, трудолюбие и стремеж към знанията.

В отношенията си с колегите си е коректна, отзивчива и се стреми да помогне на всеки, поради което се ползва с тяхното уважение.

Тези лични качества проявява и в работата си със студентите и затова е обичана от тях. Доказателство за това е и обявяването и за „любим преподавател“ на Випуск 2013 г. на програма Право.

Заключение

Въз основа на изложеното считам, че научноизследователска и преподавателска дейност на гл. ас. д-р Ралица Светлозарова Костадинова са на високо ниво и поради това изразявам положителна оценка на нейната кандидатура.

Това ме мотивира убедено да предложа на почитаемото научно жури да вземе решение, с което да предложи на Академичния съвет да бъде избрана гл. ас. д-р Ралица Светлозарова Костадинова на академичната длъжност „доцент“ в Нов български университет в професионално направление 3.6. Право (Наказателно право и Наказателно право на ЕС).

град София
25.02.2020 г.

Дал становището:

проф. д-р Георги Митов